

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.5.17.
COM(2018) 279 final

2018/0140 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az elektronikus áruszállítási információkról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2018) 231 final} - {SWD(2018) 183 final} - {SWD(2018) 184 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A technológia változások a társadalom és gazdaság egyetlen részét sem hagyják érintetlenül, átalakítják az uniós polgárok életét. Ez alól a közlekedés sem kivétel. Az új technológiák gyökeres változásokat hoznak a mobilitás területén. Erre tekintettel az Európai Uniónak és iparágainak szembe kell nézniük a kihívással, hogy világszinten vezető szerepre tegyenek szert az innovációban, digitalizációban és dekarbonizációban. A Bizottság ezért az „Európa mozgásban” elnevezésű három mobilitási csomag keretében átfogó megközelítést fogadott el annak biztosítására, hogy az uniós mobilitási szakpolitikák tükrözzék ezeket a politikai prioritásokat.

Az alacsony kibocsátással járó mobilitásra vonatkozó stratégia alapján a Bizottság 2017 májusában, illetve novemberében két mobilitási csomagot fogadott el. Ezek a csomagok az alacsony kibocsátással járó mobilitásra vonatkozó stratégia teljesítése, valamint a mindenki számára elérhető, tiszta, versenyképes és hálózatba kapcsolt mobilitás érdekében eredményközpontú programot írnak elő. Az Európai Parlament és a Tanács felé elvárás, hogy biztosítsa ezeknek a javaslatoknak a gyors elfogadását.

Ez a kezdeményezés a harmadik „Európa mozgásban” csomag részét képezi, amely a 2017. szeptemberi, új iparpolitikai stratégiát valósítja meg azzal a céllal, hogy teljesítse azt a folyamatot, amely által lehetővé válik Európa számára, hogy a mobilitás modernizálása által jelentett előnyökkel teljes mértékben élni tudjon. Kiemelt fontosságú, hogy a jövő mobilitási rendszere biztonságos, tiszta és hatékony legyen minden uniós állampolgár részére. A cél az európai mobilitás biztonságosabbá és hozzáférhetőbbé tétele, az európai ipar versenyképességének a fokozása, miközben az európai munkahelyek stabilabbá és tisztábbá válnak, a alkalmasabbak a klímaváltozás jelentette problémák szükségszerű kezelésére. Ehhez az EU, a tagállamok és az érdekeltek teljes elköteleződése szükséges, nem kevésbé a közlekedési infrastruktúrát érintő beruházások fokozását illetően.

Az Európai Unióban az áruszállítás az elmúlt 20 évben közel 25 %-os bővülést mutatott¹, és az előrejelzések szerint a növekedés a 2015. és 2050. közötti időszakban 51 %-os lesz². Az áruk mozgását az információknak a különböző, a magán- és állami szektorhoz egyaránt tartozó felek közötti, nagy mennyiségű cseréje kíséri. Manapság ezeket az információkat számos standard formátumú dokumentumként papírra nyomtatják.

Az Unió területén a határokon átnyúló szállítási műveletek mintegy 99 %-ához még mindig tartoznak papíralapú dokumentumok a tevékenységek valamely szakaszában³. Az információcsere digitalizálása viszont a szállítás hatékonyságának a számottevő javítására kínál lehetőséget, amivel hozzájárul az egységes piac zavartalan működéséhez.

¹ Milliárd tonnakilométerben (tkm) mérve. Forrás: Az EU közlekedése számokban, 2017.

² Az adatoknak a jelenlegi trendek és szakpolitikák (azaz alapforgatókönyv) alapján meghatározható alakulását az e dokumentumhoz kísérő hatásvizsgálati jelentés 4. melléklete ismerteti.

³ Konkrétabban a szállítási műveletek egyes pontjain a papíralapú dokumentumok használata előírászerű. Más szavakkal az érintett műveletek csupán 1 %-át kíséri kizárólag digitális információ- és dokumentációcsere. Ugyanakkor ez a részarány a szállítási módtól függ. A becslés Ecorys et al. (2018) hatásvizsgálatot alátámasztó felmérésén alapul.

A Bizottság vizsgálatot végzett a áruszállítási dokumentumok digitalizációját érintő akadályokról, valamint azokról a lehetőségekről, melyek támogatják az elektronikus dokumentumok és információcsere szélesebb körű használatát. A vizsgálatban azonosított fő probléma, hogy a hatóságok kis- és változó mértékben fogadják el a vállalkozások által elektronikusan rendelkezésre bocsátott információkat vagy dokumentumokat akkor, amikor a hatóságok megkövetelik a jogszabályi feltételeknek való megfelelés igazolását az áruszállítás tekintetében a különböző tagállamok területén.

A probléma mögött meghúzódó két fő hatótényező a következő:

- a) a **széttagolt jogi keret nem következetes kötelezettségeket** ír elő a hatóságok számára az elektronikus információk vagy dokumentumok elfogadása terén⁴, illetve eltérő adminisztrációs gyakorlatokat engedélyez azok megvalósítására; és
- b) a **széttagolt informatikai környezetet** nagy számú, **nem átjárható rendszer/megoldás** jellemzi az elektronikus szállítási információk és dokumentációk cseréje terén a vállalkozások és adminisztratív szervek, illetve maguk a vállalkozások közötti kommunikációban egyaránt.

Ez a két hatótényező egymást kölcsönösen erősíti. A széttagolt jogszabályi környezet és ebből következően a hatósági elfogadás hiánya elbátortalanítja az elektronikus dokumentumokkal kapcsolatos digitális megoldásokba befektetőket. A széttagolt informatikai környezet, és közelebbről a jól bevált vagy átjárható megoldások hiánya elbátortalanítja a hatóságokat, akik nem bíznak az elektronikus dokumentumok használatában.

Következésképpen az Európai Unióban a áru fuvarozók és más szállítási vállalkozásban érdekeltek nagy többsége továbbra is papíralapú dokumentumokat használ. Ez pedig gátat szab annak, hogy a különböző piaci szereplők számottevően javítsák hatékonyságukat, különösen a multimodális és határokon átnyúló szállítás terén, továbbá akadályozza az egységes uniós piac működését.

A Bizottság számos szakpolitikai kezdeményezésben felismerte annak szükségességét, hogy előmozdítsa az elektronikus szállítási dokumentumok elfogadását és használatát: a közlekedésről szóló Fehér könyv, 2011.⁵, európai digitális egységes piaci stratégia, 2015.⁶, IKT-szabványosítási prioritások a digitális egységes piaci érdekében, 2016.⁷ és uniós e-kormányzati cselekvési terv, 2016–2020⁸. A beavatkozás indokoltságát az érdekeltek széles körben felismerték.

2015 óta a Digitális Közlekedési és Logisztikai Fórum (DTLF) – a Bizottság szakértői csoportja, amely több mint száz, a magán- és állami szférához tartozó érdekelt félből áll⁹ – résztvevői többször hangsúlyozták az uniós szintű beavatkozás szükségességét az elektronikus szállítási dokumentumok szélesebb körű alkalmazása érdekében. A 2017. októberi, az e-

⁴ A jelenleg a papíralapú dokumentumokban lévő információk elektronikus megjelenítése nem szükséges, hogy az adatok egységes megjelenítésére tekintettel egyenértékű legyen valamely dokumentum *formátumával*. Ebben az értelemben véve a „dokumentum” kifejezés félrevezető lehet. A dokumentumközpontú megközelítéstől az adatközpontú megközelítés irányába történő elmozdulás előnyeinek a magyarázatát az e dokumentumot kísérő hatásvizsgálati jelentés 8. melléklete írja le.

⁵ [COM/2011/0144](#), 13. és 19. o.

⁶ [COM\(2015\) 192](#), 82–84. o.

⁷ COM(2016) 176, 11. o.

⁸ [COM\(2016\) 179](#), 8. o.

⁹ A [DTLF-et](#) a Bizottság 2015 áprilisában hozta létre (C(2015)2259 határozat) olyan platform biztosítása érdekében, ahol a tagállamok, valamint a szállításban és logisztikában érdekelt felek szakmai ismereteket cserélhetnek, együttműködhetnek és összehangolhatják tevékenységüket tekintettel a szállításban és logisztikában a hatékony elektronikus információcserét elősegítő intézkedések támogatása terén.

kormányzatról szóló tallinni nyilatkozatban a tagállamok sürgették a Bizottságot, hogy fokozott erőfeszítésekkel igyekezzon az Európai Unióban hatékony, felhasználóbarát elektronikus eljárásokat megvalósítani, miközben rámutattak az e-kormányzati cselekvési terv¹⁰ és az európai interoperabilitási keret¹¹ által felvázolt jövőkép jelentőségére.

A 2017 novemberi Digitális Közlekedési Napok során az összes közlekedési ágazat részéről több, a magán- és állami szférából egyaránt érkező érintett fél arra a következtetésre jutott, hogy elérkezett az idő a digitalizáció előnyeinek a kihasználására, ideértve a papírmentes adatmegosztás alkalmazását is¹². További lépésként a Tanács a 2017. decemberi, a közlekedés digitalizációjáról szóló következtetéseiben felkérte a Bizottságot, hogy folytassa a munkát a DTLF-fel „az elektronikus dokumentumok szisztematikusabb használatát és elfogadását, valamint a logisztikai láncban az információk és adatok harmonizált cseréjét szolgáló intézkedések támogatása¹³ érdekében”¹⁴. 2017 májusában a Parlament szintén a Bizottsághoz fordult azzal a kéréssel, hogy „fokozza a harmonizációt a személy- és áruszállítás terén”, továbbá közelebbről „gyorsítsa fel az elektronikus fuvarlevelek (e-CMR) ... kötelező alkalmazását”¹⁵.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

E javaslat összhangban áll a közlekedési ágazatban alkalmazandó, az információk elektronikus cseréjére vonatkozó, jelenleg hatályos uniós jogszabályi rendelkezésekkel. Az ilyen jogszabályi rendelkezések az alábbi szempontokban számottevően eltérhetnek egymástól: i. tárgyi hatály – azaz az érintett információk vagy dokumentumok; ii. a szabályozási cél, amelyhez az információk vagy dokumentumok szükségesek; iii. van-e kialakított lehetőség az információk elektronikus átadására; és iv. léteznek-e részletesebb műszaki előírások az elektronikus kommunikációs eszközökkel, valamint az elektronikus információk vagy dokumentumok formájával kapcsolatban, ha a fenti lehetőség biztosított. E javaslat a területre vonatkozó meglévő uniós jogszabályokat egészíti ki, továbbá egyes, kifejezetten a közlekedési szektorra vonatkozó uniós jogi aktusok tekintetében részletesebb funkcionális követelményeket és műszaki előírásokat határoz meg az érintett jogi aktusok kiegészítéseként.

A 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁶ előírja, hogy az elektronikus dokumentum joghatása és bírósági eljárásokban bizonyítékként való elfogadhatósága nem tagadható meg kizárólag amiatt, hogy az elektronikus formátumú. Egyúttal rögzíti azokat a feltételeket, amelyek mellett a belső piacon az elektronikus azonosítás eszközei és bizalmi szolgáltatások a határokon keresztül elismerhetők és elfogadhatók. Mindazonáltal ez nem kötelezi a tagállamokat az azokban lévő elektronikus dokumentumok vagy információk bizonyítékként való elfogadására a jogi eljárásokon kívüli esetekben. Az elektronikus áruszállítási információk határokon átnyúló, közigazgatási szervek általi elfogadását előíró,

¹⁰ Az [e-kormányzatról szóló tallinni nyilatkozatot](#) az Európai Unió Tanácsának észt elnöksége alatt, 2017. október 6-án tartott miniszteri találkozón írták alá.

¹¹ https://ec.europa.eu/isa2/eif_en.

¹² A Digitális Közlekedési Napok nyilatkozatának aláírására Tallinnban, 2017. november 10-én került sor, és az a következő helyen érhető el: https://ec.europa.eu/transport/modes/road/news/2017-11-10-digital-transport-days-declaration_en.

¹³ P8_TA(2017)0228.

¹⁴ A Tanács következtetései a közlekedés digitalizációjáról, 15050/17., 2017.12.5.

¹⁵ Az Európai Parlament 2017. május 18-i, 2017/2545. sz. állásfoglalása [a közúti fuvarozásról az Európai Unióban \(RSP\)](#).

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

egységes uniós jogszabályi keret meghatározásával e javaslat az említett rendelet rendelkezéseit egészíti ki.

A 952/2013/EU rendelet az Unió Vámkódex létrehozásáról¹⁷ és a 2010/65/EU irányelv a hajókra vonatkozó nyilatkozattételi követelményekről¹⁸ már tartalmaz olyan rendelkezéseket, melyek elektronikus információk közlése útján lehetővé teszik a formális nyilatkozattételi – ideértve a szállítmányra és a fuvarozási művelete vonatkozó – követelmények teljesítését. E javaslat célja, hogy a jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelmények teljesítését az Európai Unióba való belépési pontokon túl, illetve a belépési pont előtt is, továbbá az Unió teljes területén lehetővé tegye elektronikus kommunikáció útján. Földrajzi értelemben ezért e kezdeményezés hatálya ott kezdődik, ahol az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló rendelet és/vagy a tengeri nyilatkozattételi követelményekről szóló irányelv, az RFD végződik (avagy fordítva: ott végződik, ahol ez utóbbiak kezdődnek).

Mindazonáltal a nyilatkozattételi követelményekkel érintett szállítási műveletek tekintetében ezek a hatókörök egymással átfedéseket mutatnak: e kezdeményezés egyszerre terjed ki a tisztán Unión belüli nemzetközi szállításokra (amelyek nem esnek sem az Unió Vámkódexéről szóló rendelet, sem a tengeri nyilatkozattételi követelményekről szóló irányelv hatálya alá), valamint azokra a nemzetközi szállításokra, amelyek valamely uniós tagállam területéről indulnak, célállomásként oda tartanak, vagy azon áthaladnak. Következésképpen e kezdeményezés, valamint a két uniós jogszabály együttes alkalmazása tovább könnyíti azokat a nemzetközi áruszállításokat, melyek kiinduló pontja vagy célállomása az Európai Unión kívül van, valamint az Unión belül tengeri forgalmat. Nem csak az Európai Unióba való belépési ponton, illetve kilépéskor ad lehetőséget a áruszállításról a jogszabályban előírt információk elektronikus eszközökkel való átadására a hatóságoknak, hanem az Unió teljes területén.

Az Európai Unió területén a szállítás feltételeit szabályozó uniós jogszabályokkal összefüggésben e javaslat nem a meglévő, vonatkozó jogi aktusok érvényben lévő rendelkezéseit egészíti ki, hanem biztosítani kívánja:

- a) **egységes jogszabályi keret meghatározását** az elektronikus információk vagy az ilyen információkat tartalmazó dokumentumok elfogadására azon jogi aktusok esetében, melyek:
- vagy egyáltalán **nem biztosítanak** lehetőséget az információk/dokumentumok elektronikus benyújtására; nevezetesen:
- 11/1960 rendelet a fuvarozási díjakban és feltételekben jelentkező megkülönböztetés megszüntetéséről;
- 92/106/EGK tanácsi irányelv a tagállamok közötti kombinált áru fuvarozásra vonatkozó közös szabályok megállapításáról; és
- 1072/2009/EK rendelet a nemzetközi közúti áru fuvarozási piachoz való hozzáférés közös szabályairól; vagy

¹⁷ 952/2013/EU rendelet az Unió Vámkódex létrehozásáról (UCC); a Bizottság (EU) 2015/2447 végrehajtási rendelete a 952/2013/EU rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról; a Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete a 952/2013/EU rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről.

¹⁸ 2010/65/EU irányelv a tagállamok kikötőibe érkező és/vagy onnan induló hajókra vonatkozó nyilatkozattételi követelményekről.

- **biztosítják ezt a lehetőséget, de nem jelzik, illetve csupán nagyon korlátozott formában jelzik, hogy ezeket az információkat hogy kell elektronikusan benyújtani; nevezetesen:**
- 2008/68/EK irányelv a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról;
- a Bizottság (EU) 2015/1998 rendelete a polgári légi közlekedés védelmének közös szabályairól szóló 300/2008/EK rendelet végrehajtásáról;
- a hulladékszállításról szóló 1013/2006/EK rendelet
- a jelenleg az Európai Parlament és a Tanács által mérlegelt javaslatok a 92/106/EGK irányelv (2017/0290 (COD) sz. javaslat), valamint a 1072/2009/EK rendelet (2017/0123 (COD) sz. javaslat) felülvizsgálatára vonatkozóan.
- b) a **különböző informatikai rendszerek átjárhatóságát**, amelyeket jelenleg azon jogi aktusokkal összefüggésben alkalmaznak, melyek:
- máris **rendkívül részletes műszaki előírásokat** tartalmaznak: a hatóságoknak elfogadás céljából, bizonyos árukhoz és szállítási műveletekhez kapcsolódó információkkal összefüggésben – a szállítási módra tekintet nélkül – benyújtott elektronikus adatok és üzenetek cseréjének formájáról; nevezetesen a 952/2013/EU rendelet az Unió Vámkódex létrehozásáról, annak végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusai, valamint a 2010/65/EU irányelv tengeri nyilatkozattételi követelményekről;
- **részletes, de nem a konkrét szállítási módra vonatkozó előírásokat** tartalmaznak; nevezetesen a Bizottság 164/2010/EU rendelete a közösségi belvízi közlekedésre vonatkozó harmonizált folyami információs szolgáltatásokról (RIS) szóló 2005/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikkében meghatározott elektronikus hajózási adatszolgáltatás műszaki előírásairól, valamint a Bizottság 1305/2014/EU rendelete vasúti fuvarozás telematikai alkalmazásaira vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról (TAF TSI).
- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A kezdeményezés általános célkitűzése a digitális technológiák szélesebb körű használatának lehetővé tételének révén hozzájárulni: i. az egységes piac zavartalan működése előtt álló akadályok lebontásához; ii. a gazdaság korszerűsítéséhez; és iii. a szállítási szektor nagyobb hatékonyságához. Az áruszállítási információk elektronikus cseréjét szolgáló digitális technológiák további fejlesztésének és bevezetésének terén az egységes feltételek meghatározásával a kezdeményezés egyúttal hozzájárul a digitális egységes piac fejlődéséhez.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 91. cikke, 100. cikkének (2) bekezdése és 192. cikkének (1) bekezdése.

A 91. cikk, illetve a 100. cikk (2) bekezdése, amely a tagállamok számára közös közlekedéspolitika folytatását előíró 90. cikkre figyelemmel értelmezendő, meghatározza a valamely tagállam területére irányuló vagy onnan kiinduló, illetve egy vagy több tagállam területén áthaladó nemzetközi közlekedésre alkalmazandó

közös szabályok követelményét, illetve hogy az Európai Parlament és a Tanács megfelelő rendelkezéseket állapíthat meg a tengeri és légi közlekedésre vonatkozóan.

A 192. cikk (1) bekezdése, amely a 191. cikkre figyelemmel értelmezendő, úgy rendelkezik, hogy az Európai Parlament és a Tanács határoz arról, hogy az Uniónak milyen lépéseket kell tennie egyebek mellett az emberi egészség és a környezet védelme mint cél elérése érdekében.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A tagállamoknak az elektronikus szállítási dokumentumok befogadását és az információcserét megkönnyítő egyoldalú kezdeményezései korlátozott hatással bírnak, ha a kérdéses szállítási műveletekkel területében érintett másik tagállam hasonló intézkedéseket nem tett.

Ugyanakkor az uniós tagállamok többsége hiába fogadna el az elektronikus dokumentumok használatát megkönnyítő jogszabályokat, kiemelkedő kockázata van annak, hogy az egyoldalúan jogszabályokat alkotó egyes tagállamok eltérő követelményeket állítanak az elektronikus dokumentumok érvényesként és hitelesként elfogadása, illetve ennél általánosabban a jogszabályban előírt információk közlése terén. A gyakorlatban az egyik tagállamban az elfogadási követelményeket teljesítő elektronikus dokumentumokat és jogszabályban előírt információk közlését a másik vagy többi tagállam nem fogadná el, így akadályok keletkeznének az Unió egységes piacán.

A probléma és mögöttes okok kezelésének a legmegfelelőbb szintje az uniós szint, ahol kialakítható lenne az elektronikus dokumentumok elfogadásához egy egységes megközelítés, illetve annak közös normái. E tekintetben a kezdeményezés továbbviszi és kiegészíti az uniós szinten már megtett intézkedéseket az elektronikus áruszállítási információk és dokumentumok elfogadásának terén az egységes feltételek biztosítása érdekében, ideértve az azok közlésére alkalmazott elektronikus eszközökbe vetett bizalmas biztosítását is¹⁹.

- **Arányosság**

A javaslat három eltérő, konkrét szakpolitikai célkitűzés elérésére alkalmas intézkedésre terjed ki, melyek közvetlenül foglalkoznak a probléma mögött állóként azonosított, két fő okkal.

A probléma fő okának – nevezetesen a jelenleg eltérő és csak korlátozott mértékben rögzített jogszabályi keret – kezelése érdekében, ez a javaslat intézkedéseket tartalmaz a következőkre:

- (1) az összes uniós tagállamban az elektronikus áruszállítási dokumentumok/információk minden közigazgatási szerv általi elfogadására vonatkozó kötelezettség létrehozásának biztosítása;
- (2) annak biztosítása, hogy a hatóságok egységes módon hajtják végre az elfogadási kötelezettséget;

A probléma második, a jelenleg egymás mellett létező, több és nem átjárható rendszerből következő oka kezelésére a javaslat intézkedést tartalmaz a következőkre:

¹⁹ Ideértve az elektronikus azonosítók és elektronikus azonosítók határokon átnyúló használatának a keretei is, miként azt az eIDAS-rendelet meghatározza.

- (3) a áruszállítási információk elektronikus cseréjéhez, és különösen a vállalkozások és közigazgatási szereplők között (B2A), jogszabályban előírt információk közlésére használt informatikai rendszerek és megoldások átjárhatóságának a biztosítása.

Ezen intézkedések egyike sem mutat túl a problémák kezeléséhez szükséges mértéken. Az intézkedések első csoportja kötelezettséget hoz létre a hatóságok számára az elektronikus információk/dokumentumok elfogadására, viszont nem ró a vállalkozásokra kötelezettséget a tekintetben, hogy elektronikus nyomtatványokat alkalmazzanak B2A vagy B2B (vállalkozások közötti) kapcsolataikban. A B2B információcserék terén egy ilyen kötelezettség előírása ugyan garantálná a áruszállítási információk és a dokumentumcserék teljes körű digitalizációját, viszont az nem szükséges a hatóságok részéről az elfogadás biztosításához. Továbbá az iparági szövetségek azzal érveltek, hogy a vállalkozások készen állnak, és a teljes körű digitalizáció felé akkor fognak elmozdulni, amikor a hatóságok végül azt lehetővé teszik.

A másik oldalról a hatóságok nem kötelesek elfogadni a vállalkozások által benyújtott információkat bármilyen elektronikus forrásból. E helyett az intézkedések figyelembe veszik azt, hogy a hatóságoknak szüksége van az információknak/dokumentumoknak hitelesként való benyújtására, valamint azok tekintetében a teljesség biztosítására. Az intézkedések továbbá megkövetelik a hatóságoktól, hogy az információkat/dokumentumokat elfogadják, amennyiben az azok benyújtására alkalmazott elektronikus eszközök megfelelnek az arra meghatározott előírások összességének.

Az intézkedések második csoportja a tagállamok együttműködését kívánja meg annak érdekében, hogy összehangolják (jövőbeli) digitalizált folyamataikat az elektronikusan közölt információk/dokumentumok ellenőrzésére. Idetartozik a tagállamok hatóságai által szükségessként előírt adatelemcsoportok összehangolása a vonatkozó uniós és nemzeti jogi aktusokban meghatározott tájékoztatási követelmények teljesítéséhez. Ezek az intézkedések fogják biztosítani az egységes szabályokat az elektronikus információk/dokumentumok ellenőrzése terén, továbbá hozzájárulnak az adminisztratív megfelelés költségeinek (és ennél fogva terheinek) a csökkentéséhez a vállalkozások oldalán. Mindazonáltal az intézkedések nem teszik szükségessé maguknak az Európai Unió és a tagállamok vonatkozó, jogszabályban előírt információkra vonatkozó kötelezettségeknek az egységességét.

Az intézkedések harmadik csoportja rögzíti azoknak az elektronikus eszközökkel kapcsolatos funkcionális követelményeket, melyeket a vállalkozások használhatnak annak érdekében, hogy a hatóságok számára biztosítsák a jogszabályban előírt információkat. Ezek az intézkedések egyúttal biztosítják a követelmények végrehajtásához a műszaki specifikációk kidolgozását. Ezek a követelmények és a kapcsolódó műszaki előírások fogják biztosítani a különböző tagállamok hatóságai által használt informatikai rendszerek egymással és a vállalkozások használatában lévő megoldásokkal való átjárhatóságát. A követelmények és az előírások egyúttal megkönnyítik a B2A és B2B megoldások közötti (jelenleg erősen a szállítási módhoz kötődő) átjárhatóságot.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A hatásvizsgálat arra a megállapításra jutott, hogy kötelező érvényű, jogszabályokban előírt intézkedések szükségesek a célkitűzések eléréséhez. A rendelet a legmegfelelőbb eszköz a tervezett intézkedések egységes megvalósításának az egységes biztosításához. Egy irányelv létrehozna a kötelezettséget az elektronikusan benyújtott információk elfogadására, továbbá az információk rendelkezésére bocsátására alkalmazott elektronikus eszközök tekintetében

betartandó, közös funkcionális követelményeket alakítana ki, viszont nem rögzítene közös, kötelező érvényű műszaki előírásokat.

A jelenlegi fejlemények, köztük a nyilatkozattételi követelményekről szóló irányelv végrehajtásának a körülményei, azt jelzik, hogy ha nincsenek útmutatások vagy önkéntesen teljesítendő útmutatások a műszaki előírásokkal összefüggésben, annak eredményeként a különböző tagállamok több és egymással nem átjárható rendszert vezethetnek be²⁰. Ez megnövelné a vállalkozások számára a megfelelés költségeit, hiszen azoknak különböző rendszerekbe kellene befektetniük a különböző tagállami előírásoknak való megfelelés érdekében. Ennek eredményeként előfordulhat, hogy a vállalkozások továbbra is papíralapú megoldásokat alkalmaznak, ami súlyosan gátolná a célkitűzés elérését.

A kezdeményezés kifejezetten műszaki jellegű, és nagy a valószínűsége annak, hogy azt rendszeresen hozzá kell igazítani a műszaki és jogi fejlődéshez. Éppen ezért több végrehajtási intézkedés is tervben van. Ezek érdeklődésének középpontjában a funkcionális követelmények megvalósítása érdekében a műszaki előírások állnak.

3. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI

• Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

A Bizottság aktívan együttműködött az érdekelt felekkel, és átfogó egyeztetéseket folytatott a hatásvizsgálat teljes folyamatában. A konzultációs tevékenységek közé tartoznak:

- a Bizottság által 2017. október 25. és 2018. január 18. között tervezett nyilvános konzultáció (OPC);
- a Bizottság által 2017. november 24. és 2018. január 22. között tervezett, a kis- és középvállalkozásokat érintő testületi felmérés;
- a hatásvizsgálati támogató felmérésért felelős tanácsadó által a magán- és állami szektor érdekeltjei körében szervezett jogi felmérés 2017. október 23. és 2018. január 1. között;
- a hatásvizsgálati támogató felmérésért felelős tanácsadó által a magán- és állami szektor érdekeltjei körében szervezett, célzott felmérés 2017. október 27. és 2018. január 7. között;
- a hatásvizsgálati támogató felmérésért felelős tanácsadó és annak partnerei által a 2017. október 20. és 2018. január 15. közötti időszakban elvégzett 50 interjú az érdekeltekkel, ideértve az iparági képviselőket és nemzeti hatóságokat,
- az érdekeltek megbeszélései és munkaértekezletei több különböző eseményen;
- a hatásvizsgálati támogató felmérésért felelős tanácsadó a 2017. november 6. és 2018. január 15. közötti időszakban vizsgált öt esettanulmány.

E konzultációs tevékenységek lényeges bemeneti információkat adtak, amivel segítették a probléma meghatározásának az alátámasztását és kidolgozását, a mértékének a megbecsülését, valamint az érdekeltek esetében a lehetséges szakpolitikai alternatívák iránti preferenciák feltérképezését. A bemeneti információk ezen a területen elsősorban a nyilvános

²⁰

A különböző hatóságok között – a tagállamokon belül és között egyaránt – eltérő követelmények kialakulása várható. A hatásvizsgálat során gyűjtött példák ezt világosan bizonyítják.

konzultációkból, a kis- és középvállalkozásokat érintő testületi felmérés, valamint a más érdekeltek bevonására alkalmazott eszközökből származtak²¹.

Az érdekeltek nagy többsége, azaz a kis- és középvállalkozásokat érintő, testületi felmérésre válaszoló 265 kis- és középvállalkozás több mint 90 %-a²² és a nyilvános konzultációban résztvevő 100 válaszadóból 88 jelezte, hogy jelentős vagy legalábbis bizonyos szintű előnyt vár az elektronikus információcsere bevezetésétől.

A nyilvános konzultációra válaszoló magántulajdonú vállalatok és egyesületek 90 %-a jelezte, hogy a probléma mögötti lényeges probléma, hogy a tagállami hatóságok nem fogadják el az elektronikus szállítási dokumentumokat/információkat. A kisebb vállalatok esetében a kis- és középvállalkozásokat érintő testületi felmérés megállapította, hogy az elektronikus szállítási dokumentumok használatának elmaradása tekintetében a fő ok, hogy saját ügyfeleik és üzleti partnereik nem alkalmazzák a szállítási dokumentumok elektronikus formátumát. E csoportnál a következő (a sorban szorosan következő) leggyakrabban említett ok a hatóságok általi elfogadás hiánya volt. Ugyanakkor a célzott felméréseken és interjúkon a válaszadók kiemelték, hogy a vállalkozások részéről az elektronikus dokumentumok elfogadásának hiánya mögött álló fő ok a bizonytalanság, hogy azokat a hatóságok elfogadják-e. A nyilvános konzultáción és a kis- és középvállalkozásokat érintő, testületi felmérésen a válaszadók több mint 70 % utalt jelenlegi B2A és B2B informatikai rendszerek és megoldások átjárhatóságának a hiányára.

Ezt az értékelést tükrözi, hogy a nyilvános konzultáción a válaszadók mintegy 90 %-a mérlegelte a tagállami hatóságok általi elfogadás biztosításának lehetőségét, illetve 88 % vélte úgy, hogy az elfogadás biztosítása terén a jogilag kötelező érvényű megközelítés hatékonyabb lenne, mint a nem kötelező érvényű. A nyilvános konzultáció összes válaszadója közül 90 % fontosnak ítélte a B2A és B2B közlések átjárhatóságát. Hasonlóképpen a kis- és középvállalkozásokat érintő, testületi felmérésen a válaszadók 75 %-a jelezte, hogy a hatóság általi elfogadás rendkívül fontos szakpolitikai célkitűzés, és további 13 % szerint az közepesen fontos.

A nyilvános konzultáción és a kis- és középvállalkozásokat érintő testületi felmérésen a válaszadók több mint 70 % egyúttal üdvözölte a logisztikai szolgáltatók és a közigazgatás közötti adatmegosztás tekintetében az egységesített műszaki előírásokat, továbbá a nyilvános konzultáció válaszadóinak 88 %-a a jogilag kötelező érvényű megközelítést hatékonyabbnak vélte a nem kötelező érvényű intézkedéseknél. A B2B közlések esetében a nyilvános konzultáció mind a 100 válaszadójának 67 %-a ítélte a jogilag kötelező érvényű megközelítést hatékonyabbnak, miközben 84 % az önkéntes intézkedéseket részesítette előnyben. A kis- és középvállalkozásokat érintő, testületi felmérésen a válaszadók 77 %-a nagyon fontosnak (65 %) vagy közepesen fontosnak (22 %) nevezte az egyetlen informatikai alkalmazás/rendszer használatát az elektronikus szállítási dokumentumok cseréjére a hatóságokkal, és hasonló értékelést kapott az egyetlen alkalmazás/rendszer használata az összes más vállalattal való elektronikus információcsere (68 % jelezte, hogy az rendkívül fontos, illetve további 19 %, hogy az közepesen fontos).

²¹ A lenti összefoglalás a nyilvános konzultációkon, valamint a kis- és középvállalkozásokat érintő, testületi felméréseken adott válaszokon alapul. A konzultációk eredményeinek részletesebb leírását, ideértve a külső szakértő által végzett interjúkból és esettanulmányokból nyert bemeneti információkat lásd: Ecorys et al. (2018): hatásvizsgálati támogató felmérés, VIII–XI. melléklet.

²² A kis- és középvállalkozásokat érintő, testületi felmérésen az előnyökre vonatkozó kérdésekre válaszolók száma 230 és 250 között mozgott a különböző kérdésekben azonosított konkrét előnyöktől függően.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A javaslat alapját tényfeltárás és szakértőkkel való konzultáció, illetve kifejezetten a költségek és hasznok becslése – ideértve a közvetett hatásoknak és a modális váltás következményeinek a modellezését – képezi. A külső tanácsadók támogató felmérést készítettek a költségeket és hatásokat illetően. A külső tanácsadók továbbá alkalmazták a közvetett hatások modellezését, valamint a modális váltás következményeinek a felmérését.

Minden fő érdekelti kategóriából – az iparágak és a tagállami hatóságok részéről egyaránt – szorosan bevonták a szakértőket, különösképpen a Digitális Közlekedési és Logisztikai Fórum munkájába. Ez elősegítette a vizsgált kérdések tekintetében egy átfogó és multimodális nézőpont kialakításában.

- **Hatásvizsgálat**

Az e javaslatban szereplő szakpolitikai intézkedésekhez az információkat a hatásvizsgálat eredményei adják. A hatásvizsgálati jelentés [SWD(2018) 184] a Bizottság Szabályozói Ellenőrző Testületének részéről pozitív elbírálásában részesült [SEC(2018) 231]. A véleményében a Szabályozói Ellenőrző Testület több ajánlást is megfogalmazott a hatásvizsgálati jelentésben ismertetett érvekkel összefüggésben. Ezek az ajánlásokat áttekintették; A hatásvizsgálati jelentés 1. melléklete összefoglalóan áttekinti a jelentés elkészítésének módját.

A probléma mögött álló két fő okkal foglalkozó szakpolitikai intézkedésekkel kapcsolatban egy hosszú listát mérlegeltek az érdekeltekkel széles körben folytatott egyeztetések, szakértői megbeszélések, független kutatások és a Bizottság saját elemzése után. Ezt követően a listát a következő szempontok alapján szűrték: i. jogi, politikai és műszaki megvalósíthatóság; ii. hatásosság; iii. hatékonyság; és iv. arányosság. Az első szűrést követően számos szakpolitikai intézkedést elvetettek.

A kiválasztott szakpolitikai intézkedéseket négy különálló szakpolitikai alternatívába sorolták:

- 1. alternatíva: A tagállamok számára teljes körű kötelezettség a jelenlegi jogszabályi keretnek való megfelelés terén tekintettel az elektronikus szállítási szerződések elfogadására, a végrehajtás önkéntes harmonizációja mellett
- 2. alternatíva: A tagállamok számára teljes körű kötelezettség az elektronikus szállítási szerződések elfogadására, a végrehajtás minimális harmonizációja mellett
- 3. alternatíva: A tagállamok számára teljes körű kötelezettség a jogszabályokban előírt áruszállítási információk vagy dokumentáció elfogadására, részleges harmonizáció mellett
- 4. alternatíva: A tagállamok számára teljes körű kötelezettség a jogszabályokban előírt áruszállítási információk vagy dokumentáció elfogadására, teljes harmonizáció mellett

Minden alternatíva többségében a szakpolitikai intézkedések azonos csoportjára terjedt ki. Ezek az intézkedések végrehajthatók nem kötelező érvényű formában, a tagállamok önkéntes intézkedéseit előmozdító, támogató intézkedéseként, vagy jogszabályi előírás formában, mint például egy új, az adott tárgykörre vonatkozó, uniós jogi aktus elfogadása, valamint harmadik országokkal kétoldalú megállapodások aláírása útján. A szakpolitikai alternatívák

kialakításának a logikája ezen intézkedések együttes alkalmazását követte, ahol a változót két tengely jelentette: egyrészt a szakpolitikai kezdeményezés tárgyi hatálya, és másrészt a beavatkozás jogszabályi erejének szintjei.

A négy alternatíva hatásossága, hatékonysága, költségei és hasznai tekintetében összehasonlító elemzést végeztek. Ez az elemzést azt mutatta, hogy: i. a 3. és 4. szakpolitikai alternatívák megvalósítása nagyon hasonló költség–haszon arányokat eredményezne; és ii. mindkét alternatíva számottevően hozzájárulna az azonosított problémák megoldásához, illetve jelentősebben nagyobb hatékonyság jelentkezne a konkrét és általános szakpolitikai célok elérésében, mint az 1. vagy 2. alternatíva esetében.

A 3. és 4. alternatíva jobb hatékonysága egyrészt az elfogadási kötelezettséggel érintett információk szélesebb köréből, illetve másrészt az elektronikus eszközök elfogadása tekintetében a kötelező érvényű kötelezettségek elírásának magasabb fokából következik. Az elfogadási kötelezettség nem konkrét dokumentumok formájában kerül meghatározásra, mint az 1. és 2. alternatíva esetében, hanem olyan „információkként”, amelyeket az uniós tagállamok területén a nemzetközi áruszállítás feltételeit szabályozó uniós és nemzeti jogszabályok megkövetelnek. Ennélfogva, nem csupán az elektronikus fuvarozási szerződések érintettek, hanem az adatszolgáltatás bármely más, elektronikus formája, amennyiben az megfelel: i. a vonatkozó jogszabályok szerinti, adattartalommal kapcsolatos követelményeknek; és ii. azon, a javasolt új jogi aktus keretében meghatározott elektronikus eszközökre vonatkozó követelményeknek, melyekkel ezek az információk rendelkezésre bocsáthatók.

A 3. alternatíva volt az az előnyben részesített szakpolitikai opció, amely alapján e javaslat kidolgozásra került. A 3. és 4. alternatíva közötti választás figyelembe vette az érdekelt véleményét, valamint az arányossággal kapcsolatos megfontolásokat. Különösen a tengeri hajózási, légi közlekedési és vasúti szektorban mutattak rá világosan az iparági érdekelt felek, hogy miközben szükség van a multimodális megközelítésre, a Bizottságnak érdemes elkerülni egy mindenre kiterjedő, általános megközelítés megoldást²³. A fő megfontolások az ezekben a szektorokban már megvalósított, kapcsolódó megoldásokba való befektetésekkel függnek össze. Ezeknek a megoldásoknak a kidolgozása a nemzetközi egyezmények és uniós jog jelenleg érvényes rendelkezései alapján történt, amely – és erre az ebben a jelentésben bemutatott jogi elemzés szintén rámutatott – konkrét szállítási módokra vonatkozik, továbbá számottevően eltér.

A 4. alternatívában javasoltak szerinti, teljes mértékben közös műszaki előírások meghatározása az átjárhatóságra, a B2A információk jogszabályban előírt közlésére alkalmazott összes megoldásra, valamint minden szállítási módra a vállalkozások részéről számottevő ügyféloldali beruházásokat tesz szükségessé ezekben a szektorokban, az új követelményekhez való alkalmazkodás érdekében.

A 3. alternatíva szerint az ilyen több szállítási módra kiterjedő, közös műszaki előírások mértékének meghatározásáról a vonatkozó hatásvizsgálat alapján lehet határozni. Az ilyen hatásvizsgálat célja a minimálisan szükséges, több szállítási módra kiterjedő, közös műszaki előírások pontosabb meghatározása lenne, amelyek biztosítanák a hatóságok által használt összes kapcsolódó rendszer közötti és a vállalkozások által alkalmazott megoldásokkal való átjárhatóságot, miközben a vállalkozások oldalán a megfelelőségi költségek és jövőbeli előnyök terén a lehető legjobb költség–haszon arányt érné el.

²³

Lásd pl. az előzetes hatásvizsgálatra (IIA) válaszként beküldött ECSA és WSC (tengeri), valamint CER (vasúti) állásfoglalásokat. Az IATA tevékenyen részt vett szinte az összes, érdekelt felekkel szervezett konzultációs szemináriumokon, ahol az említett álláspontot egyértelműen kifejezték.

Az iparági érdekelt felek érvei alapján a feltételezés az, hogy az átjárhatóság elégséges szintjét úgy is biztosítani lehet, hogy nem írják elő a követelmények teljes körű harmonizálását az összes szállítási módra vonatkozóan. Közelebbről, az iparági érdekelt felek véleménye szerint, az átjárhatóság minimálisan egy közös, multimodális adattár meglétét tenné szükségessé²⁴. A többi követelményt megvalósító – például a hitelességhez vagy teljességhez kapcsolódó – követelményeket kifejezetten a különféle szállítási módokra is ki lehetne dolgozni, amennyiben egy különálló, az adott célra elvégzett hatásvizsgálati elemzés arra a következtetésre jut, hogy ez a megközelítés egyes (közös) követelmények tekintetében költséghatékonyabb.

Az előnyben részesített szakpolitikai alternatíva **fő várható előnyei** gazdasági és környezetvédelmi jellegűek. Az iparágak várhatóan 20–27 milliárd EUR összegben könyvelhet el megtakarításokat a 2018. és 2040. közötti időszakban azzal az Unió szintjén szakpolitikai beavatkozást nélkülöző forgatókönyvvel (alapforgatókönyvvel) összevetve, az adminisztrációs költségek (vagyis a szállítási információk és dokumentáció kezelésével és cseréjével kapcsolatos költségek) csökkenésének köszönhetően. Ez évente 75–102 millió megtakarított órát (ami 36–49 ezer teljes munkaerős egyenértéket) jelent. A közúti fuvarozókat, amelyeknek 99 %-a kis- és középvállalkozás, előnyösebb helyzetbe hozza az összes iparági adminisztrációs költség várhatóan körülbelül 60 %-os csökkenése.

A közúti szállítási mód részarányának a csökkenése várhatóan szintén kedvező környezeti hatásokkal jár 2030-ra, az alapforgatókönyvvel összevetve. Kumulált adatok alapján a becslések azt mutatják, hogy a CO₂-kibocsátás csökkenése 1,3 millió tonna felett alakul 2018 és 2040 között, ami 74 millió € külső költségmegtakarításnak felel meg az alapforgatókönyvvel szemben. Ugyanebben az időszakban, az alapforgatókönyvvel összehasonlítva, a forgalmi dugókkal kapcsolatos költségek csökkenése megközelíti a 300 millió EUR-t. Ezen kívül, mivel szállítmányonként minden egyes dokumentumból átlagosan 1–5 példány a továbbiakban nem kerül kinyomtatásra, körülbelül 2–8 milliárd ív papír takarítható meg, ami évente 180–900 ezer fának felel meg.

A **fő várható költségek** az új szakpolitikai követelményeknek való megfeleléshez szükséges befektetésekhez kapcsolódnak. A közigazgatási szervek oldalán jelentkező költségek becsült mértéke mintegy 268 millió EUR az elektronikus szállítási dokumentumok teljes körű bevezetésének időtávján, az alapforgatókönyvvel összevetve, amelyből 17 millió EUR áll összefüggésben a tanúsítási megoldások szolgáltatóival, illetve 251 millió EUR a végrehajtással. Továbbá a nemzeti közigazgatási szervek felé elvárás lesz az új informatikai rendszerekbe való beruházás, vagy a meglévő rendszerek módosítása; nem valószínű, hogy ezek a költségek számottevő mértéket öltenek. A vállalkozások oldalán a megfelelést szolgáló költségek várhatóan 4,4 milliárd EUR körül alakulnak.

A foglalkozást érő hatások enyhén kedvezőtlenek lehetnek, amennyiben a lecsökkent dokumentumkezelési tevékenységek nyomán jelentkező létszámfelesleget nem irányítják át más feladatokra. Ezt a kedvezőtlen hatást a várakozások szerint az ágazat általános bővülése nagymértékben ellensúlyozza. Az informatikai megoldások és rendszerek iránti megnövekedett igény több lehetőséget kínál az informatikai szolgáltatóknak, ami a magasan képzett munkavállalók foglalkoztatását növeli.

²⁴

Tallinnban az elektronikus dokumentumok tárgyában tartott munkaértekezlet során egy interaktív, visszajelzéseket megvitató egyeztetésen a válaszadók 73 %-a támogatta az adatmegosztásra az egységesített műszaki előírások meghatározását a logisztikai szolgáltatók és a közigazgatási szervek között. Hasonlóképpen a TLF Szövetség az uniós szinten meghatározandó, egységes adatkészletre tett javaslatot. A célzott interjúk alapján (forrás: Ecorys et al.) az áru fuvarozók csoportja az uniós jogszabályokban érvényesülő közös adatkészlet fontosságát hangsúlyozta. A közös adatkészlet iránti igényt szintén kifejezetten jelezte a finn kormánynak az e kezdeményezéssel kapcsolatos álláspontja.

Enyhén kedvezőtlen externáliák jelentkezhetnek a vízi szállításból származó levegőszennyezés emelkedéséből, ami a becslések szerint – az alapforgatókönyvvel szemben – körülbelül 41 millió EUR összegre tehető az elektronikus szállítási dokumentumok teljes körű bevezetésének időtávján.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat számottevő egyszerűsítést és fokozott hatékonyságot kínál a gazdasági szereplők oldalán az adminisztrációs terhek csökkentése révén, az Európai Unió területén az áruszállítással kapcsolatos, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelmények teljesítése során.

Az **adminisztrációs terhek csökkenése** várhatóan a következők révén valósul meg: annak biztosítása, hogy a gazdasági szereplők a jogszabályban előírt információkat elektronikusan bocsáthatják a hatóságok rendelkezésére; és a tagállami hatóságok által alkalmazott eljárások összehangolása az elektronikusan rendelkezésre bocsátott, jogszabályban előírt információk ellenőrzésére. A korábbiakban jelzettek szerint az ágazatban az adminisztrációs költségek várhatóan számottevően csökkennek.

A kis- és középvállalkozások, valamint mikrovállalkozások számára különösen előnyös lesz, hogy a szükséges, jogszabályban előírt információkat, az érintett tagállamtól vagy illetékes hatóságtól függetlenül, egyszerűsített és összehangolt módon nyújthatják be a hatóságoknak. Ennek oka, hogy a kis- és középvállalkozások, valamint mikrovállalkozások arányosan jóval sérülékenyebbek a nem hatékony adminisztráció és a személyzetnél elveszett munkaórák tekintetében.

- **Alapjogok**

A javaslatnak van hatása a személyes adatok védelmére a Charta 8. cikkében garantáltak szerint. A javaslat alapján a személyes adatok bármely feldolgozása az Európai Unió személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályaival, különösen az általános adatvédelmi rendelettel összhangban történik.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az előnyben részesített alternatívának nincsenek költségvetési vonzatai.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság több nyomon követésre/értékelésre alkalmas mechanizmus segítségével fogja követni e kezdeményezés előrehaladását, hatásait és eredményeit. A Bizottság mérni fogja az új javaslat konkrét célkitűzéseinek a megvalósulása felé tett előrehaladást.

Az információkérések (jelentések, felmérésekre adott válaszok) körültekintően kiegyensúlyozásra kerülnek, hogy azok ne jelentsenek az érdekeltek számára további terheket azzal, hogy aránytalan, új nyilatkozattételi kérések jelennek meg.

A jogszabályra irányuló javaslat végrehajtásának a napjától számított öt év múlva a Bizottság kezdeményezni fogja annak értékelését, hogy a kezdeményezés célkitűzéseit sikerült-e

teljesíteni. Az értékelés alapját a tagállamok jelentései, az érdekeltek körében végzett felmérések és a fuvarozóktól származó más bemeneti információk (például panaszok) fogják képezni. Ezt követően az értékelés tájékoztatásnyújtásként szolgál a jövőbeli döntéshozatali folyamatokhoz a meghatározott célkitűzések szükséges módosításainak biztosítása érdekében.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javaslat öt fejezetre tagolódik. Az első és az utolsó fejezet mutatja be az általános hatókört és egyes horizontális rendelkezéseket, míg a II–IV. fejezet írja le részletesen a jogi aktusokat.

Az 1. cikk meghatározza e rendelet alkalmazási körét.

A 2. cikk tartalmazza a Bizottságra ruházott jogkörökkel kapcsolatos rendelkezéseket e rendelet I. mellékletének nem alapvető elemeinek módosításával összefüggésben, amely mellékletben a rendelet hatálya alá eső, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelmények felsorolása található.

A 3. cikk tartalmazza a fogalommeghatározásokat.

A 4. cikk rögzíti az elektronikus formátumra vonatkozó előírásokat, mely formátumban az érintett gazdasági szereplők kötelesek a jogszabály szállítási információkat (eFTI-ket) rendelkezésre bocsátani.

Az 5. cikk meghatározza a tagállamok illetékes hatóságainak a kötelezettségét az érintett gazdasági szereplők által elektronikusan rendelkezésre bocsátott, jogszabályban előírt információkkal kapcsolatban, a 4. cikkben rögzített feltételeknek megfelelően.

A 6. cikk előírja az illetékes hatóságok, az eFTI-szolgáltatók és az érintett gazdasági szereplők számára, hogy kötelesek intézkedéseket tenni az e rendelet alapján feldolgozott és cserélt információk titkosságát biztosítása érdekében.

A 7. cikk meghatározza a Bizottság arra vonatkozó kötelezettségét, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet hatálya alá tartozó jogszabályi kötelezettségekkel kapcsolatos közös adatkészletek és -alkészletek meghatározása, továbbá az illetékes hatóságok elektronikusan rendelkezésre bocsátott, jogszabályban előírt információkhoz való hozzáférésére és általuk történő feldolgozására vonatkozó közös eljárások és szabályok meghatározásacéljából. Ennek kell biztosítania a tagállami hatóságok által az elektronikusan rendelkezésre bocsátott, jogszabályban előírt információk elfogadására vonatkozó kötelezettsége tekintetében megtett intézkedések egységes megvalósítását.

A 8. cikk rögzíti azon eFTI-platformokra vonatkozó funkcionális előírásokat, melyek segítségével az érintett gazdasági szereplők rendelkezésre tudják bocsátani a jogszabályban előírt információkat, továbbá felhatalmazza a Bizottságot, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a megvalósítás részletes szabályainak a rögzítése érdekében. E kötelezettségek célja annak biztosítása, hogy ezeknek a platformoknak a segítségével folyó adatkezelés olyan módon történjen, amely garantálja az adatok tekintetében a rendelkezésre állás, hitelesség, teljesség, titkosság és védelem lényeges szempontjait. E kötelezettségek továbbá általánosak, és azok megvalósítására a részletes szabályok kialakítása a tervek szerint úgy történik, hogy azok bármely jelenlegi vagy jövőbeli, az adott funkcionalitásokat biztosító technológia alkalmazására nyitottak maradjanak.

A 9. cikk rögzíti az érintett gazdasági szereplők számára eFTI-platformok alapján jogszabályban előírt információkkal kapcsolato szolgáltatásokat nyújtó eFTI-szolgáltatókra vonatkozó követelményeket.

A 10. cikk, a 11. cikk és a 12. cikk meghatározza az eFTI-platformok és eFTI-szolgáltatók tanúsítási rendszereire vonatkozó szabályokat.

A 13. cikk meghatározza az e rendelet alapján a Bizottságra ruházott hatáskörök átadásának feltételeit.

A 14. cikk meghatározza a bizottsági eljárást a Bizottság jogosultságának a gyakorlásához, amely keretében e rendelet alapján végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

A 15. cikk előírja a Bizottság számára, hogy elvégezze e rendelet végrehajtásának az értékelését annak érdekében, hogy felmérje e rendelet mennyiben teljesítette az azzal elérni kívánt célkitűzéseket. Egyúttal megköveteli a tagállamoktól, hogy segítsék a Bizottságot az értékelő jelentés elkészítéséhez a szükséges információk összegyűjtésében.

A 16. cikk meghatározza a tagállamok kötelezettségét, hogy kétévente éves bontású, konkrét információkat biztosítsanak az e rendelet végrehajtása nyomán jelentkező hatások nyomon követésére.

A 17. cikk rendelkezéseket tartalmaz e rendelet hatálybalépését, illetve alkalmazásának kezdetét illetően.

javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az elektronikus áruszállítási információkról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikkére, 100. cikkének (2) bekezdésére és 192. cikkének (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²⁵,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²⁶,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az áruszállítás és a logisztika hatékonysága létfontosságú az uniós gazdaság versenyképessége, a belső piac működése, valamint Európai Unió összes régiójának társadalmi és gazdasági kohéziójának a szempontjából.
- (2) Az áruk mozgását nagy mennyiségű információ kíséri, amelyek cseréje még mindig papíralapon folyik az egyes vállalkozások, illetve a vállalkozások és a közigazgatási szervek között. A papíralapú dokumentumok használata a logisztikai szolgáltatók számára számottevő adminisztrációs terhet jelent.
- (3) Uniós szinten nincs olyan egységes jogi keret, amely a közigazgatási szervektől megkövetelné a jogszabályok által előírt, vonatkozó áruszállítási információk elektronikus formában való elfogadását, és ez tekinthető a fő oknak, amiért nem sikerül haladást elérni a rendelkezésre álló elektronikus eszközök révén egyébként lehetséges egyszerűsítés és nagyobb hatékonyság irányába. A közigazgatási szervek részéről az elektronikus formában lévő információk elfogadásának a hiánya nem csupán az e szervek és a gazdasági szereplők közötti kommunikáció gördülékenységét befolyásolja, hanem Uniószer te gátolja a vállalkozások közötti egyszerűsített elektronikus kommunikáció fejlődését.
- (4) A közlekedésre vonatkozó uniós jog egyes területei megkívánják az illetékes hatóságoktól a digitalizált információk elfogadását, de ez messze nem terjed ki az összes kapcsolódó uniós jogszabályra. Indokolt lehetőséget biztosítani arra, hogy az áruszállításra vonatkozó, jogszabályban előírt információkat az Európai Unió teljes

²⁵ HL C , , . o.

²⁶ HL C , , . o.

területén, valamint az Európai Unión belül végzett szállítási műveletek minden kapcsolódó fázisa tekintetében elektronikus eszközök alkalmazása útján lehessen a hatóságok rendelkezésére bocsátani. E lehetőséget továbbá célszerű kiterjeszteni az összes, jogszabályban előírt információra és minden szállítási módra.

- (5) A tagállamok hatóságai számára ezért indokolt előírni az elektronikusan rendelkezésre bocsátott információk elfogadását minden olyan esetben, amikor a gazdasági szereplőknek kötelességük rendelkezésre bocsátani a Szerződés harmadik részének VI. címével összhangban elfogadott uniós jogi aktusokban, illetőleg – a helyzet hasonlóságára való tekintettel – a hulladékszállításra vonatkozó uniós jogszabályokban foglalt követelményeknek való megfelelésüket igazoló információkat. Ugyanezt célszerű alkalmazni azokban az esetekben, amikor valamely tagállamnak a Szerződés harmadik részének VI. címében szabályozott kérdéssel foglalkozó nemzeti jogszabálya előírja olyan, jogszabályban előírt információk benyújtását, melyek részben vagy teljesen azonosak az említett uniós jogszabályokban meghatározott információkkal.
- (6) Mivel e rendelet célja csak az információk kifejezetten elektronikus eszközökkel való benyújtásának a megkönnyítése, nem szabad, hogy az befolyásolja a jogszabályban előírt információk tartalmát meghatározó uniós rendelkezéseket vagy nemzeti törvényeket, és különösen nem szabad, hogy további követelményeket írjon elő a jogszabályban előírt információkkal kapcsolatban. Noha e rendelet célja a jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményeknek papíralapú dokumentumok helyett elektronikus eszközök révén történő megfelelés lehetővé tétele, nem szabad, hogy egyéb módon befolyásolja azokat az idevágó uniós rendelkezéseket, amelyek meghatározzák a szóban forgó információk strukturált benyújtása céljából használt dokumentumokra vonatkozó követelményeket. A rendelet hasonlóképpen nem érintheti a hulladékszállításra vonatkozó uniós jogszabályoknak a szállításra vonatkozó eljárási követelményeket megállapító rendelkezéseit. E rendelet ezen kívül nem hatna ki a 952/2013/EU rendeletben rögzített nyilatkozattételi követelményekre vonatkozó rendelkezésekre, sem az annak rendelkezései alapján elfogadott végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.
- (7) Az információk cseréjére használt elektronikus eszközök e rendelettel összhangbantörtető alkalmazását indokolt úgy megszervezni, hogy az biztosítsa az érzékeny üzleti információk védelmét és tiszteletben tartsa azok titkosságát.
- (8) Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők minden tagállamban ugyanolyan módon tudják a vonatkozó információkat elektronikus formában benyújtani, közös, a Bizottság által elfogadandó előírásokra kell támaszkodni. Helyénvaló, hogy az ilyen előírások biztosítsák a vonatkozó, jogszabályban előírt információk tekintetében a különböző adatkészletek és -alkészletek átjárhatóságát, továbbá indokolt közös eljárásokat és részletes szabályokat meghatározniuk az érintett adatoknak az illetékes hatóságok általi hozzáféréséhez és feldolgozásához.
- (9) Az említett előírások meghatározásakor indokolt megfelelő figyelmet fordítani azokra a vonatkozó, adatcserét érintő előírásokra, amelyeket az uniós jog, a kapcsolódó, a multimodális adatcserét szabályozó európai és nemzetközi szabványok, valamint az európai interoperabilitási keretben²⁷ – a tagállamok közösen megállapodott megközelítése az európai digitális közszolgáltatások biztosításához – meghatározott elvek és ajánlások rögzítenek. Megfelelő körütekintéssel indokolt eljárni annak

²⁷

Európai interoperabilitási keret – Végrehajtási stratégia, a Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának (COM(2017) 134).

érdekében, hogy ezek az előírások technológiasemlegesek, illetve az innovatív technológiákra nyitottak maradjanak.

- (10) E rendeletben kell meghatározni az azokra az információs és kommunikációtechnológiai platformokra vonatkozó funkcionális követelményeket, melyeket a gazdasági szereplők használhatnak a jogszabályban előírt áruszállítási információk elektronikus formátumban (eFTI) való rendelkezésre bocsátására az illetékes hatóságok felé (eFTI-platformok). A feltételeket a harmadik félként eljáró eFTI-platformszolgáltatók (eFTI-szolgáltatók) tekintetében is ki kell alakítani.
- (11) Ahhoz, hogy mind a tagállami hatóságokban, mind a gazdasági szereplőkben bizalom alakuljon ki az eFTI-platformoknak és eFTI-szolgáltatóknak az említett követelmények tekintetében való megfelelése terén, a tagállamok illetékes hatóságainak az Európai Parlament és Tanács 765/2008/EK rendeletének²⁸ megfelelő akkreditációval alátámasztott tanúsítási rendszert indokolt létrehozniuk.
- (12) Az e rendelet szerinti elektronikus formátumban rendelkezésre bocsátott, jogszabályban előírt információk elfogadására vonatkozó kötelezettség végrehajtásához az egységes feltételek biztosítása érdekében indokolt a Bizottságra végrehajtási hatásköröket ruházni. E hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²⁹ megfelelően kell gyakorolni.
- (13) Indokolt különösen azzal a céllal végrehajtási hatásköröket a Bizottságra ruházni, hogy az az e rendeletben érintett, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményekkel kapcsolatban meghatározza a közös adatkészleteket és -alkészleteket, valamint az illetékes hatóságok számára a közös eljárásokat és részletes szabályokat az adott információkhoz való hozzáférés és azok elfogadása érdekében akkor, amikor az érintett gazdasági szereplők ezeket az információkat elektronikusan bocsátják rendelkezésre, ideértve a részletes szabályokat és műszaki előírásokat is.
- (14) Indokolt továbbá végrehajtási hatásköröket ruházni a Bizottságra abból a célból is, hogy meghatározza az eFTI-platformokkal és az eFTI-szolgáltatókkal kapcsolatos követelmények teljesítésének részletes szabályait.
- (15) A Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendelet megfelelő alkalmazása érdekében:
- az I. melléklet B. részének módosítására azon, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelmények jegyzékeinek a beillesztése érdekében, melyek a tagállamok jogszabályaiban szerepelnek, és arról a tagállamok a Bizottságot e rendelettel összhangban értesítik;
 - az I. melléklet A. részének módosítására a Bizottság által elfogadott, azon felhatalmazáson alapuló vagy végrehajtási jogi aktusok figyelembevétele érdekében, amelyek a jogszabályban előírt információkra vonatkozó új uniós követelményeket határoznak meg az áruk szállításával kapcsolatban;
 - az I. melléklet B. részének módosítására a vonatkozó nemzeti jogszabályok bármely új rendelkezésének a beillesztésére, amely változásokat vezet be a

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o.).

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

jogszabályban előírt információkra vonatkozó nemzeti követelmények tekintetében, vagy az e rendelet hatálya alá tartozó, jogszabályban előírt információkra vonatkozóan új követelményt állapít meg, amelyről a tagállamok a Bizottságot e rendelettel összhangban értesítik;

- e rendelet egyes technikai szempontjainak a kiegészítésére, nevezetesen az eFTI-platformok és eFTI-szolgáltatók tanúsítására vonatkozó szabályok tekintetében.

- (16) Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak³⁰ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (17) Mivel e rendelet célját, nevezetesen az elektronikusan rendelkezésre bocsátott áruszállítási információk tagállami hatóságok általi elfogadása terén az egységes megközelítést biztosítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a közös követelmények szükségszerűsége miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (18) A jogszabályban előírt áruszállítási információk részeként a személyes adatok elektronikus eszközökkel való feldolgozását az Európai Parlament és Tanács (EU) 2016/679 rendeletével összhangban szükséges megvalósítani³¹.
- (19) A Bizottságnak el kell végeznie a rendelet értékelését. Információkat kell gyűjteni az értékeléshez tájékoztatásként, valamint a jogszabály által elérni kívánt célkitűzések teljesítésének felmérésére.
- (20) E rendelet nem alkalmazható hatékonyan az abban meghatározott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok hatálybalépéséig. E rendeletet ezért [dátum megadandó]-tól/től kezdődő hatállyal kell alkalmazni annak érdekében, hogy a Bizottságnak legyen ideje az említett jogi aktusok elfogadására.
- (21) A 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet³² 28. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bizottság egyeztetett az európai adatvédelmi biztossal, amely 20xx. XXX xx³³-án/én adott véleményt.

³⁰ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

³² Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

³³ HL C....

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) E rendelet meghatározza az Európai Unió területén az áruk szállításához kapcsolódó, jogszabályban előírt információk elektronikus úton történő közlésének jogi keretét. E célból a rendelet:
 - a) rögzíti azokat a feltételeket, melyek alapján a tagállamok illetékes hatóságai kötelesek elfogadni az érintett gazdasági szereplők által elektronikusan rendelkezésre bocsátott, jogszabályban előírt információkat;
 - b) rögzíti a jogszabályban előírt információk érintett gazdasági szereplők általi elektronikus rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos szolgáltatások nyújtására vonatkozó szabályokat.
- (2) E rendelet a Szerződés harmadik részének VI. címével összhangban az Európai Unió területén az áruszállítás feltételeit meghatározó uniós jogi aktusokban, illetőleg a hulladékszállításra vonatkozó feltételeket rögzítő jogi aktusokban meghatározott, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményekre alkalmazandó. A hulladékszállítás tekintetében e rendelet az alkalmazandó uniós rendelkezéseknek megfelelően nem alkalmazandó a vámhivatali ellenőrzésekre. Azokat az uniós jogszabályokat, amelyekre e rendelet alkalmazandó, valamint a megfelelő, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményeket az I. melléklet A. része sorolja fel.

E rendelet a Szerződés harmadik részének VI. címében szabályozott kérdésekkel foglalkozó azon tagállami jogszabályokban meghatározott, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményekre is alkalmazandó, melyek az első albekezdésben említett, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelmények alapján nyújtott információkkal részben vagy teljes egészében azonos információk szolgáltatását írják elő.

A nemzeti jogszabályokat és a megfelelő, a második albekezdésben említett, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményeket az I. melléklet B. része sorolja fel a 2. cikk (b) bekezdésében előírt eljárással összhangban.
- (3) A tagállamoknak legkésőbb [OP illessze be: az e rendelet hatálybalépésétől számított egy év]-ig értesíteniük kell a Bizottságot a (2) bekezdés második albekezdésében említett nemzeti jogszabályi rendelkezésekről és az azoknak megfelelő, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményekről, és ezeket bele kell foglalni az I. melléklet B. részébe. A tagállamok továbbá az adott rendelkezések elfogadásától számított egy hónapon belül értesítsék a Bizottságot bármely később elfogadott, a (2) bekezdés második albekezdésének hatálya alá tartozó új nemzeti jogszabályi rendelkezésről, a jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményeket módosító rendelkezésekről és a jogszabályban előírt információkra vonatkozóan új releváns követelményeket megállapító rendelkezésekről.

2. cikk
Az I. melléklet kiigazítása

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 13. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. melléklet módosítására vonatkozóan a következők valamelyike érdekében:

- a) hivatkozás felvétele a Bizottság által elfogadott felhatalmazáson alapuló vagy végrehajtási jogi aktusra, amely a Szerződés harmadik részének VI. címével összhangban az áruszállítást szabályozó uniós jogi aktusokkal kapcsolatban új, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményeket határoz meg;
- b) hivatkozás felvétele az 1. cikk (3) bekezdésével összhangban a tagállamok által bejelentett nemzeti jogszabályokra és jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményekre.

3. cikk
Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- 1. „jogszabályban előírt információk”: dokumentum formájában vagy másként benyújtott, az Európai Unió területén történő áruszállításhoz – ideértve az árutovábbítást is – kapcsolódó információk, amelyeket az 1. cikk (2) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban valamely érintett gazdasági szereplő bocsát rendelkezésre annak érdekében hogy igazolja a kapcsolódó jogi aktusok vonatkozó követelményeinek való megfelelést;
- 2. „jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelmény”: jogszabályban előírt információk nyújtására vonatkozó követelmény;
- 3. „elektronikus áruszállítási információk” (eFTI-k): jogszabályban előírt információknak az érintett gazdasági szereplő és az illetékes közigazgatási szerv közötti cseréje céljából elektronikus adathordozón feldolgozott adatalemek;
- 4. „feldolgozás”: eFTI-ken végzett művelet vagy műveletsor, függetlenül attól, hogy azt automatikus eszközökkel végzik-e, például gyűjtés, rögzítés, rendezés, strukturálás, tárolás, kiigazítás vagy módosítás, visszakeresés, megtekintés, felhasználás, továbbítás útján történő közlés, terjesztés vagy másképpen történő rendelkezésre bocsátás, egyeztetés vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés vagy megsemmisítés;
- 5. „eFTI-platform”: információs és kommunikációs technológia (IKT) alapján működő, eFTI-k feldolgozására szánt megoldás, például operációs rendszer, működési környezet vagy adatbázis;
- 6. „eFTI-platformfejlesztő”: természetes vagy jogi személy, aki/amely eFTI-platformot fejlesztett ki vagy szerzett meg saját gazdasági tevékenységéhez kapcsolódó, jogszabályban előírt információk feldolgozása vagy a szóban forgó platform piaci forgalomba helyezése céljából;
- 7. „eFTI-szolgáltatás”: eFTI-platform segítségével – önmagában vagy más IKT-megoldással együtt, ideértve más eFTI-platformokat is – eFTI-k feldolgozását nyújtó szolgáltatás;
- 8. „eFTI-szolgáltató”: természetes vagy jogi személy, aki/amely szerződés alapján eFTI-szolgáltatást nyújt az érintett gazdasági szereplőknek;

9. „érintett gazdasági szereplő”: szállítási vagy logisztikai szolgáltató, illetve más természetes vagy jogi személy, aki/amely a jogszabályban előírt információkra vonatkozó megfelelő követelménnyel összhangban köteles jogszabályban előírt információkat az illetékes hatóságok rendelkezésre bocsátani ;
10. „ember által olvasható formátum”: adatok olyan elektronikus megjelenítési módja, amely természetes személyek által további feldolgozás nélkül információként felhasználható;
11. „géppel olvasható formátum”: adatok olyan elektronikus megjelenítési módja, amely gép általi automatikus feldolgozásra felhasználható;
12. „megfelelőségértékelő szervezet”: a 765/2008/EK rendelet 2. cikkének 13. pontja szerinti megfelelőségértékelő szervezet, amelyet az említett rendelettel összhangban akkreditálnak valamely eFTI-platform vagy eFTI-szolgáltató megfelelőségének az értékelésére.

II. FEJEZET

ELEKTRONIKUSAN RENDELKEZÉSRE BOCSÁTOTT, JOGSZABÁLYBAN ELŐÍRT INFORMÁCIÓK

4. cikk

Az érintett gazdasági szereplőkre vonatkozó követelmények

- (1) Amikor érintett gazdasági szereplők jogszabályban előírt információkat elektronikusan bocsátanak rendelkezésre, azt valamely tanúsított eFTI-platformon, illetve – ha van ilyen – tanúsított eFTI-szolgáltatók által feldolgozott adatok alapján tehetik meg. A jogszabályban előírt információkat géppel olvasható formátumban, illetve – az illetékes hatóság kérésére – ember számára olvasható formátumban kötelesek rendelkezésre bocsátani.

A géppel olvasható formátumban lévő információk rendelkezésre bocsátása valamely eFTI-platformhoz kapcsolódó, hitelesített és védett kapcsolaton keresztül történik. Az érintett gazdasági szereplőknek közölniük kell az információhoz való hozzáférést biztosító internetes címet, valamint bármely más elemet, amely ahhoz szükséges, hogy az illetékes hatóság egyedileg azonosíthassa a jogszabályban előírt információkat.

Az ember számára olvasható formátumban lévő információk rendelkezésre bocsátása helyben, az érintett gazdasági szereplő vagy az illetékes hatóság tulajdonában lévő elektronikus eszközök képernyőjén történik.

- (2) A tagállamoknak intézkedéseket kell tenniük annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok számára lehetővé tegyék az érintett gazdasági szereplők által géppel olvasható formában, az (1) bekezdés második albekezdése szerint rendelkezésre bocsátott, jogszabályban előírt információk feldolgozását, a Bizottság által a 7. cikkben meghatározott rendelkezéseknek megfelelően.

5. cikk

Az illetékes hatóságok általi elfogadás

A tagállamok illetékes hatóságai kötelesek az érintett gazdasági szereplők által a 4. cikknek megfelelően, elektronikusan rendelkezésre bocsátott, jogszabályban előírt információkat elfogadni.

6. cikk

Bizalmas üzleti információk

Az illetékes hatóságok, az eFTI-szolgáltatók és az érintett gazdasági szereplők kötelesek intézkedéseket tenni az e rendelet alapján feldolgozott és cserélt üzleti információk titkosságát biztosítani.

7. cikk

Közös eFTI-adatkészlet, eljárások és hozzáférési szabályok

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokban határozza meg a következőket:

- a) közös eFTI-adatkészlet és -alkészlet az adott, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményekkel kapcsolatban, ideértve a közös eFTI-adatkészletben és -alkészletben szereplő egyes adatalemek megfelelő meghatározását;
- b) közös eljárások és részletes szabályok, ideértve a közös műszaki előírásokat az illetékes hatóságoknak az eFTI-platformokhoz való hozzáférése tekintetében, ami kiterjed az érintett gazdasági szereplők által elektronikusan rendelkezésre bocsátott, jogszabályban előírt információk feldolgozására.

E végrehajtási jogi aktusokat a 14. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

III. FEJEZET

EFTI-PLATFORMOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

1. SZAKASZ

AZ eFTI-PLATFORMOKRA ÉS -SZOLGÁLTATÁSOKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

8. cikk

Az eFTI-platformokra vonatkozó funkcionális követelmények

- (1) A jogszabályban előírt információk feldolgozását végző eFTI-platformok olyan funkcionalitásokkal bírnak, melyek biztosítják, hogy:
 - a) a személyes adatok az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban feldolgozhatók legyenek;
 - b) az üzleti adatok a 6. cikkel összhangban feldolgozhatók legyenek;
 - c) egyedi elektronikus azonosító kapcsolat legyen megállapítható a feldolgozott adatok és azon meghatározott áruknak azok származási helye és célállomása között, egyetlen szállítási szerződés feltételeinek megfelelően történő fizikai szállítása

között, amelyekre az adatok vonatkoznak, függetlenül a mennyiségtől, a konténerek, kiserelési egységek számától, illetve a darabszámtól;

- d) adatfeldolgozást kizárólag jogosított és hitelesített hozzáférés alapján lehessen végezni;
 - e) minden feldolgozási művelet megfelelően rögzítésre kerüljön annak érdekében, hogy – minimálisan – lehetővé váljon az egyes különálló műveleteknek, a műveletet végző természetes vagy jogi személynek, valamint az egyes adatelemekben végzett műveletek sorrendjének az azonosítása; amennyiben valamely művelet meglévő adatelem módosítására vagy törlésére terjed ki, az eredeti adatelemet meg kell őrizni;
 - f) az adatok a vonatkozó, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményekkel összhangban megfelelő ideig archiválhatók és hozzáférhetők maradnak;
 - g) gondoskodnak az adatok sérüléssel és eltulajdonítással szembeni védelméről;
 - h) a feldolgozott adatelemek megfeleljenek az általános eFTI-adatkészleteknek és -alkészleteknek, továbbá az Európai Unió bármelyik hivatalos nyelvén feldolgozhatók.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok formájában köteles részletes szabályokat elfogadni az (1) bekezdésben rögzített követelmények tekintetében. E végrehajtási jogi aktusokat a 14. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

9. cikk

Az eFTI-szolgáltatókra vonatkozó követelmények

- (1) Az eFTI-szolgáltató biztosítja, hogy
- a) adatokat kizárólag jogosított felhasználók, illetve világosan meghatározott felhasználói szerepeknek és feldolgozási jogoknak megfelelően, az eFTI-platfomon belül dolgozzák fel, a vonatkozó, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményeknek megfelelően.
 - b) az adatokat megfelelő időtartamon keresztül tárolják, illetve legyenek hozzáférhetők, a vonatkozó, jogszabályban előírt információkra vonatkozó követelményeknek megfelelően;
 - c) a hatóságok készen hozzáférjenek az eFTI-platfomjaikon feldolgozott áruszállítási műveletekre vonatkozó, jogszabályban előírt információkhoz, amikor a hozzáférést az érintett gazdasági szereplő a hatóságok számára biztosítja;
 - d) az adatok megfelelően védettek legyenek, ideértve a jogosulatlan vagy törvénytelen feldolgozással, valamint a véletlen elvesztéssel, megsemmisüléssel vagy sérülésekkel szembeni védelmet.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok formájában köteles részletes szabályokat elfogadni az (1) bekezdésben rögzített követelmények tekintetében. E végrehajtási jogi aktusokat a 14. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

3. SZAKASZ TANÚSÍTÁS

10. cikk

Megfelelőségértékelő szervezetek

- (1) A megfelelőségértékelő szervezetek akkreditálása a 765/2008/EK rendeletnek megfelelően történik azzal a céllal, hogy elvégezzék az eFTI-platformok és szolgáltatók tanúsítását az e rendelet 11. és 12. cikkében meghatározottak szerint.
- (2) Az akkreditáció érdekében a megfelelőségértékelő szervezet teljesíti a II. mellékletben meghatározott előírásokat.
- (3) A tagállamok kötelesek nyilvántartani az akkreditált megfelelőségértékelő szervezetek, valamint az ezen szervezetek által tanúsított eFTI-platformok és eFTI-szolgáltatók aktualizált listáját a 11. és 12. cikknek megfelelően. A jegyzéket a hivatalos kormányzati internetes webhelyen keresztül teszik nyilvánosan elérhetővé. A jegyzéket rendszeresen, legkésőbb minden év március 31-ig aktualizálni szükséges.
- (4) Minden év március 31-ig a tagállam a Bizottság felé benyújtja a (3) bekezdés szerinti jegyzékeket annak a webhelynek a címével együtt, ahol a jegyzékeket közzéteszik. A Bizottság a hivatalos webhelyén ezeknek a webhelyeknek a címére mutató hivatkozásokat tesz közzé.

11. cikk

Az eFTI-platformok tanúsítása

- (1) Az adott eFTI-platformfejlesztő kérésére egy megfelelőségértékelő szervezet méri fel az eFTI-platform a 8. cikk (1) bekezdése szerinti követelményeknek való megfelelését. Ha az értékelés pozitív eredménnyel jár, megfelelőségi tanúsítvány kerül kiadásra. Ha az értékelés negatív eredménnyel jár, a megfelelőségértékelő szervezet tájékoztatja a kérelmezőt, hogy a platform miért nem felel meg a követelményeknek.
- (2) A megfelelőségértékelő szervezetek vezetik a tanúsított eFTI-platformok aktualizált jegyzékét, illetve a negatív értékelést kapó szolgáltatókét is. Az aktualizált listát az érintett illetékes hatóságoknak tanúsítvány vagy negatív értékelés kiadásakor minden alkalommal megküldik.
- (3) Az illetékes hatóságok számára tanúsított eFTI-platformon rendelkezésre bocsátott információkhoz tanúsító jelölést mellékelnek.
- (4) Az eFTI-platformfejlesztőnek a tanúsítványa ismételt értékelését kell kérnie, amennyiben a 7. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokban elfogadott műszaki előírások módosulnak.
- (5) A Bizottság jogosult a tanúsításra, a tanúsító jelölések használatára és az eFTI-platformok tanúsításának megújítására vonatkozó szabályokat érintően, e rendelet kiegészítéseként, a 13. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat elfogadni.

12. cikk
Az eFTI-szolgáltatók tanúsítása

- (1) Az adott eFTI-szolgáltató kérésére egy megfelelőségértékelő szervezet méri fel az eFTI-szolgáltató a 9. cikk (1) bekezdése szerinti követelményeknek való megfelelését. Ha az értékelés pozitív eredménnyel jár, megfelelőségi tanúsítvány kerül kiadásra. Ha az értékelés negatív eredménnyel jár, a megfelelőségértékelő szervezet tájékoztatja a kérelmezőt, hogy a szolgáltató miért nem felel meg a követelményeknek.
- (2) A megfelelőségértékelő szervezetek vezetik a tanúsított eFTI-szolgáltatók aktualizált jegyzékét, illetve a negatív értékelést kapó szolgáltatókét is. Az aktualizált listát az érintett illetékes hatóságok tanúsítvány vagy negatív értékelés kiadásakor minden alkalommal megkapják.
- (3) A Bizottság jogosult az eFTI-szolgáltatók tanúsítására vonatkozó szabályokat érintően, e rendelet kiegészítéseként, a 13. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat elfogadni.

IV. FEJEZET

FELHATALMAZÁS ÉS VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK

13. cikk
A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 2. cikk, 11. cikk (5) bekezdése és a 12. cikk (3) bekezdése szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól [e rendelet hatálybalépésének napja]-tól/-től kezdődő hatállyal.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 2. cikk, a 11. cikk (5) bekezdése és a 12. cikk (3) bekezdése szerinti felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 2. cikk, a 10. cikk (5) bekezdése és 11. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az értesítést követő két hónapos időtartam leteltéig sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt kifogást a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen, vagy ha az Európai Parlament és a Tanács az időtartam leteltét megelőzően egyaránt arról tájékoztatta a Bizottságot,

hogy nem emel kifogást. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

14. cikk
Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

15. cikk
Felülvizsgálat

- (1) „A Bizottság legkésőbb [az e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított öt éven belül] elvégzi e rendelet felülvizsgálatát, és a főbb megállapításokról jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.”
- (2) A tagállamok megküldik a jelentés elkészítéséhez szükséges információkat a Bizottságnak.

16. cikk
Monitoring

A tagállamok kétévente, illetve az első alkalommal legkésőbb [az e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított két éven belül] benyújtják a következő információkat a Bizottságnak:

1. az illetékes hatóságok száma, melyek a 4. cikk (2) bekezdése értelmében végrehajtották az intézkedéseket a gazdasági szereplők által rendelkezésre bocsátott információkhoz való hozzáférés és azok feldolgozása érdekében;
2. az érintett gazdasági szereplők száma, melyek a 4. cikk (1) bekezdése értelmében a tagállam illetékes hatóságai rendelkezésére bocsátották a jogszabályban előírt információkat, szállítási mód szerinti bontásban.

Az információk benyújtására a nyilatkozattételi időszak minden évében sor kerül.

17. cikk
Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet [OP illessze be: a hatálybalépéstől számított négy év]-tól/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

az elnök

az elnök